

Udskriftsdato: 10. januar 2026

KEN nr 9394 af 15/08/2012 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00234

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 12-70-00234

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00234

Resumé

Klager- en person – klagede over redigeringen af hendes debatindlæg ”Soldater[bekendt] klager: For få fridage” på ekstrabladet.dk.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Et massemedie har som led i den redaktionelle proces ret til på egen hånd at forkorte og redigere i manuskripter til indsendt materiale, såfremt skribentens opfattelse efter foretagne forkortelser og redigering fremstår som uforvansket.

Pressenævnet bemærker, at der til forskel fra klagers tekst ”Tinsoldater” navnlig er tilføjet underoverskrifter og en anden overskrift i den bragte version på ekstrabladet.dk/nationen: ”Soldater[bekendt] klager: For få fridage”. Uanset ændringerne finder nævnet, at ekstrabladet.dk ikke har tilsidesat god presseskik ved at anvende dele af det fremsendte materiale, idet klagers budskab om rekrutternes forhold ikke fremstår forvansket. Nævnet bemærker, at ekstrabladet.dk efter henvendelse fra klager præciserede budskabet i indlægget ”Udskældt soldater[bekendt] tager til genmæle” den 15. marts 2012, ligesom avisen efter klagers ønske fjernede kommentarer og indlæg den 19. marts 2012.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over redigeringen af sit debatindlæg på ekstrabladet.dk den 14. marts 2012, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede artikel

Ekstrabladet.dk bragte den 14. marts 2012 under fanebladet ”nationen!” en tekst indsendt af klager. Teksten afviger nogle steder fra den version klager havde sendt. Afvigelserne er i Pressenævnets gengivelse illustreret ved at indsætte klagers version i en kursiveret parentes. De indsatte underoverskrifter fremgår ikke af klagers version.

Af det bragte indlæg fremgik følgende:

”Soldater[bekendt] klager: For få fridage [*TINSOLDATER*]

Rekrutterne i Den Kongelige Livgarde behandles umenneskeligt, og tjener de overhovedet længere et formål? spørger [Klagers fornavn og 1. bogstav i klagers efternavn], [bekendt] til en livgarder.

[Klagers version starter ved følgende afsnit:]

- Den kongelige livgarde har for mange unge mænd været noget helt særligt, og her har en del valgt at aftjene værnepligten. Imidlertid er der et stort frafald og mange er blevet hjemsendt. Måske er det værd nærmere at undersøge årsagen til det store frafald? mener [Klagers fornavn og 1. bogstav i klagers efternavn], der har forfattet et læserbrev til Ekstra Bladet. [*Dette afsnit er identisk med klagers afsnit.*]

Minder om Live fra Bremen[Denne linje fremgår ikke af klagers version]

- En af grundene kan være, at der ikke er noget kongeligt over livgarden. At stå i 16 timer med en stor bjørneskindshue minder om en parodi på ”Live fra Bremen”. Flere af de håbefulde unge, der frivilligt har valgt livgarden må give op. De første tre måneder er de blevet sendt ud på anstrengende ’rex ture’ i marken. Her giver nogle op, men de fleste tager det som en manddomsprøve. Men det er det rene vand mod det de skal igennem de næste fire måneder som garder. Nu skal de unge for alvor nedbrydes, det er total forbudt, at være et selvtænkende væsen.

Nærmest tortur [Denne linje fremgår ikke at klagers version]

- Da de var rekrutter var det muligt med fritid til lidt sjov, men som garder er der ikke tid morskab, ud over den 'Blå Fest' som garderen selv må betale. Den Blå Fest er en gallamiddag, men til forskel for dronningens gallamiddage, må de unge betale ca. kr. 4.000. Efter festen er der ikke en fridag, kun pudse og pudse og gå eksercits. Det er et helvede, at stå stille i flere timer og det er nærmest tortur *[I klagers version hedder sætningen: "og er det nærmeste man kan betegne som direkte tortur"]*. Flot ser det jo ud, en garder står der med sit gevær og når der er vagtskifte. De lange hvide striber på bukserne vidner om, at der er blevet trænet og trænet for at lære kunsten, at gå i takt.

På selvmordets rand [Denne linje fremgår ikke at klagers version]

- Dem der har overlevet de første tre måneder, falder nu fra som striberne på deres bukser. Nogle bryder sammen og er på grænsen til selvmord, når drømmen om at blive garder, afløses *[klagers sætning: "og drømmen som garder er afløst"]* af det værste mareridt. Hvad skal vi egentlig bruge den kongelige livgarde til, udover at tiltrække turister? Livgarden har været tradition i flere hundrede år, men er det ikke tid til lidt fornyelse. Nu er de ikke andet end tinsoldater, PET og politiet holder i forvejen opsyn på Amalienborg. Jeg har hørt en fortælle, at tiden i den kongelivgarde har været den bedste tid i hans liv. Han må bestemt være gjort af tin, og sådan en går der ikke tolv af dusinet af.

[Klagers indlæg afsluttes herefter med navn og adresse. ekstrabladet.dks version fortsætter med følgende:]

Har soldater[bekendt], [Klagers fornavn og 1. bogstav i klagers efternavn] en pointe i at Livgarden er et fortidslevn, eller tjener den stadig et formål?

Når rekrutterne i livgarden behandles som de gør, må man spørge om garden spiller en rolle i dag, mener [Klagers fornavn og 1. bogstav i klagers efternavn]"

Til et billede af en række gardere var indsat følgende tekst:

"Når rekrutterne i livgarden behandles som de gør, må man spørge om garden spiller en rolle i dag, mener [Klagers fornavn og 1. bogstav i klagers efternavn]"

[Der var ikke noget billede eller billedtekst i klagers version.]

Yderligere omtale

Ekstrabladet.dk bragte den 15. marts 2012 artiklen "*Udskældt soldater[bekendt] tager til genmæle*", hvoraf følgende fremgik:

"[Klagers fornavn og 1. bogstav i klagers efternavn], [bekendt] til en livgarder satte spørgsmålstegn ved flere forhold i Livgarden d. 14.3. - det blev mødt med hårde ord her på nationen! Nu tager hun til genmæle.

- Der har været en del debat omkring mit indlæg angående livgarden. Jeg beklager, at jeg har fået forkerte oplysninger om, hvor længe de har vagt og hvor meget de har fri. Men faktisk er det aldeles uvedkommende om jeg er [bekendt] til en garder, debatten er skrevet på egne vegne. Livgarden betragtes som en hellig ko - total fredet for kritik. Sådan er det foregået i generationer, men er det ikke på tide at få lidt fokus på hvordan det fungerer i år 2012? spørger [Klagers fornavn og 1. bogstav i klagers efternavn], der fortsætter:

Krige er noget lort

- [Begreb] er jeg ikke - fakta er, at livgarden sender folk hjem hver dag. I forbindelse med mit debatindlæg, har flere forhenværende gardere og dem der er højere på strå i det militære system, givet mig en opsang. Jeg bryder mig ikke om religioner der tyer til hjernevask og for den sags skyld heller når det praktiseres af militære organisationer. Krige er noget lort, der er ingen vindere og vi hører ikke meget til de unge der er kommet hjem fra Afghanistan, invalideret fysisk eller psykisk.

Livgardens tabu

- Alt negativ omtale omkring Den Kongelige Livgarde er tabu, men selvfølgelig skal jeg ikke skrive urigtige oplysninger. Ud fra alle kommentarer, kan jeg se, at det er fra folk der har været i den kongelige livgarde. Jeg er ikke royalist, og for min skyld kunne vi afskaffe kongehuset med det samme. Min [bekendte] klarer sig udmærket og tager ikke del i denne debat, men jeg vil give nogle debattører ret i, at nutidens 'Nintendo generation' er blevet lidt for overbeskyttede. Af den grund, kan det komme som et chok at stifte bekendtskab med disciplinen i militæret, men jeg tror ikke de tager skade af.

Det kan PET klare

- Livgarden er andet end at stå vagt foran Amalienborg. Flere er blevet sendt til Afghanistan, og jeg undrer mig stadig over, hvorfor Danmark skal involveres i krigen der. Er vi danskere blevet spurgt til råds, før man besluttede at sende unge mænd ned til krigshelvedet? Garderne foran slottet tiltrækker turister, men jeg fatter ikke en bønne af hvorfor ikke PET, som er der i forvejen, ikke bare tager over? Vi taler om krise og skal spare i alle anliggender, men skal kongehuset så ikke spare? Tivoli og Den Lille Havfrue er typisk dansk, Livgarden ligeså. Der er prestige i, at være i Livgarden på samme måde som at gå i dyrt mærketøj. Jeg har rørt på et helligt sted, et sted hvor der ikke må stilles kritiske spørgsmål.

Har [Klager] ret - er Livgarden en hellig ko, der ikke må kritiseres? Eller har hun misforstået det hele?

Livgarden er andet end blot at optræde for turister. Flere af dem sendes også til krigen i Afghanistan, skriver [Klagers fornavn og 1. bogstav i klagers efternavn]"

[Klager] var efterfølgende i dialog med avisen, hvorefter artiklerne den 19. marts 2012 blev fjernet fra ekstrabladet.dk.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at hun sendte læserbrevet til avisen, men hun var ikke klar over, at det blev bragt på ekstrabladet.dk. Hun skrev sit navn på teksten, og det havde også været helt harmløst at bringe i en papiravis.

Avisen har imidlertid brugt hende som påskud til at skrive noget om Den Kongelige Livgarde uden at give klager besked, ligesom det blev debatteret på ekstrabladet.dk. Hertil kommer, at ekstrabladet.dk har redigeret så meget i læserbrevet, at meningen er blevet en anden.

Netavisen skriver blandt andet, at klager var "soldater[bekendt]", at garderne lever under kummerlige forhold, og at de ikke har fri dagen efter "blå fest". Ingen af disse ting var nævnt i det fremsendte debatindlæg. Den af Ekstra Bladet udformede overskrift er også med til at give teksten en anden betydning. Klagers hensigt var at belyse, hvorfor så mange ikke fuldførte tjenesten hos Den Kongelige Livgarde. Hun føler, at Ekstra Bladet har udnyttet hendes navn. Hun var ikke klar over konsekvenserne af at få bragt debatindlægget på internettet.

Klagers [bekendte] er kommet for hån i Livgarden, da man via Facebook har fundet frem til ham. Klager selv er blevet omtalt som [begreb], og [hendes bekendte] som et skvat. Klager forsøgte i det efterfølgende indlæg at redegøre for, at udsagnene i "Udskældt soldater[bekendt] tager til genmæle" intet havde at gøre med hendes [bekendte]. Klager ville gerne tage skraldet selv, men i dette tilfælde har det været hendes [bekendte], det er gået ud over.

2.2 Ekstra Bladets synspunkter

Ekstra Bladet har anført, at [Klager] flere gange i januar og februar 2012 har ringet til redaktionen og fortalt om sin [bekendte]s oplevelser som rekrut i Livgarden og bedt avisen skrive om det, der set fra hendes synspunkt, er umenneskelige vilkår.

Et af hendes klagepunkter var kvaliteten af sengene, et andet var de mange timers eksercits og vagttjeneste, og et tredje var de mange, der blev sendt hjem under rekrutuddannelsen.

I forlængelse af avisens opfordringer til at skrive et indlæg sendte klager indlægget ”Tinsoldater”. Indlægget blev publiceret under rubrikken ”Soldater[bekendt] klager: For få fridage”.

Ekstra Bladet har fastholdt, at budskabet ikke er forvansket. Hun er [bekendt] til en rekrut, og et af hendes eksempler i debatindlægget var netop, at rekrutterne ikke har fri efter ”Blå Fest”. Derfor er der dækning for rubrikken.

Ekstra Bladet forbeholder sig ret til at anvende tilsendt materiale i både avisen og på internettet. Havde klager fået optaget sit indlæg i avisen, var det fulde navn og adressen blevet offentliggjort.

Klager er omtalt som ”[Klagers fornavn og 1. bogstav i klagers efternavn]”, da alle netdebattører efter avisens opfattelse bør have en vis grad af anonymitet. Klager kontaktede os efterfølgende og bad om at få endnu et indlæg på ekstrabladet.dk, idet hun mente, at mange læsere ikke forstod hendes pointe. Dette indlæg bringes med rubrikken ”Udskældt soldater[bekendt] tager til genmæle”.

Den 18. marts 2012 bad klager ekstrabladet.dk om at fjerne de mange kommentarer, der var kommet til hendes debatindlæg. Det blev sammen med de to indlæg taget af hjemmesiden. Den 19. marts 2012 aftaltes det, at historierne blev deaktiveret/slettet. Det blev straks gjort.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Jytte Scharling, Inger Bach, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

Et massemedie har som led i den redaktionelle proces ret til på egen hånd at forkorte og redigere i manuskripter til indsendt materiale, såfremt skribentens opfattelse efter foretagne forkortelser og redigering fremstår som uforvansket.

Pressenævnet bemærker, at der til forskel fra klagers tekst ”Tinsoldater” navnlig er tilføjet underoverskrifter og en anden overskrift i den bragte version på ekstrabladet.dk/nationen: ”Soldater[bekendt] klager: For få fridage”. Uanset ændringerne finder nævnet, at ekstrabladet.dk ikke har tilsidesat god presseskik ved at anvende dele af det fremsendte materiale, idet klagers budskab om rekrutternes forhold ikke fremstår forvansket. Nævnet bemærker, at ekstrabladet.dk efter henvendelse fra klager præciserede budskabet i indlægget ”Udskældt soldater[bekendt] tager til genmæle” den 15. marts 2012, ligesom avisen efter klagers ønske fjernede kommentarer og indlæg den 19. marts 2012.

Afgjort den 15. august 2012